

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
RELIGIA W KLASACH I-III
PUBLICZNE GIMNAZJUM NR 1 W ŻNINIE
IM. 750- LECIA MIASTA ŻNINA**

Spis treści:

- I. Podstawa prawna**
- II. Nazwa i numer programu nauczania**
- III. Cele oceniania**
- IV. Kontrakt- umowa z uczniami dotycząca oceniania**
- V. Narzędzia i czas pomiaru osiągnięć uczniów**
- VI. Kryteria pomiaru osiągnięć uczniów:**
- VII. Kryteria wymagań na daną ocenę (ocenianie bieżące)**
- VIII. Wystawianie oceny śródrocznej i rocznej**
- IX. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z religii**
- X. Sposoby informowania o osiągnięciach i postępach:**
- XI. Ewaluacja Przedmiotowego Systemu Oceniania**

I. Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 maja 2014 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 803),
- Dz.U. 2015 poz. 843. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. 2015 poz. 843).
- Dyrektorium Kościoła katolickiego w Polsce z 20. 06. 2001r.

II. Nazwa i numer programu nauczania

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia z religii polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z „*Podstawy programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce*” oraz realizowanego przez nauczyciela programu nauczania „*Pójść za Jezusem Chrystusem*” AZ-3-01/10, uwzględniającego tę *Podstawę*.
2. Obowiązujące podręczniki:
  - **Klasa I** – Spotkanie ze Słowem – Podręcznik do nauki religii dla I klasy gimnazjum, pod red. Ks. Jana Szpeta i Danuty Jackowiak, wyd. Święty Wojciech
  - **Klasa II** – Aby nie ustać w drodze – Podręcznik do nauki religii dla II klasy gimnazjum, pod red. Ks. Jana Szpeta i Danuty Jackowiak, wyd. Święty Wojciech
  - **Klasa III** – Żyć w miłości Boga – Podręcznik do nauki religii dla III klasy gimnazjum, pod red. Ks. Jana Szpeta i Danuty Jackowiak, wyd. Św. Wojciech,

III.Cele oceniania:

- Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o jego postępach w tym zakresie;
- Motywowanie ucznia do czynienia postępów;
- Dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) ucznia, nauczycielom i wychowawcy informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia;
- Udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju;
- Umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktycznej.

Kontrola i ocena z religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości lecz także wartościowania umiejętności, postawy, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, motywacji uczenia się, a głównie kształtowania cech charakteru, woli, odpowiedzialności za swoje czyny, dokładności, wytrwałości, pracowitości, kultury osobistej, zgodności postępowania z przyjętą wiarą.

IV.Umowa- kontrakt z uczniami dotyczący oceniania:

1. Sposoby informowania uczniów o wymaganiach:

- ustnie – cały PSO – na pierwszej lekcji w każdej klasie, w danym roku szkolnym
- ustnie – na poszczególne stopnie szkolne z danego działu programowego przed rozpoczęciem jego realizacji wymagania zawierają również przykłady pytań, zadań i problemów z poszczególnych poziomów.
- ocenianiu nie podlegają praktyki religijne.

2. Sposoby poprawiania ocen:

- Uczeń może poprawić ocenę niekorzystną uzyskaną ze sprawdzianu lub testu w ciągu dwóch tygodni od rozdania prac, a ocena z poprawy jest oceną ostateczną wpisaną obok oceny pierwotnej
  - Poprawa pracy pisemnej jest tak samo punktowana jak pierwotna
  - W przypadku uzyskania niższej oceny pozostaje ocena ze sprawdzianu pierwotnego
  - Niestawienie się ucznia na poprawę w uzgodnionym terminie jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej
1. Nie można prac pisemnych poprawiać ustnie
  6. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać sprawdzianu lub testu w określonym terminie wówczas ma obowiązek uczynić to na najbliższej lekcji lub terminie ustalonym z nauczycielem
  7. Na koniec semestru nie przewiduje się końcowego sprawdzianu lub testu zaliczeniowego
  8. Oceny śródroczne i roczne wystawia się na siedem dni przed planowanym posiedzeniem rady pedagogicznej
  9. Na miesiąc przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej katecheta zobowiązany jest wpisać do dziennika i poinformować ucznia i jego rodziców, opiekunów prawnych o przewidywanej dla niego ocenie klasyfikacyjnej z religii i możliwości poprawienia oceny w terminie wyznaczonym przez nauczyciela
  10. Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) katecheta ustalający ocenę uzasadnia ją uwzględniając wymagania zawarte w przedmiotowym systemie oceniania z religii.
  11. Uczeń może jeden raz w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny (nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów)
  12. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkowe. W przypadku nieobecności na lekcji, uczeń ma obowiązek uzupełnić notatki w zeszycie i wykonać pracę domową
  13. Uczeń może jeden raz w semestrze zgłosić nieodrobienie pracy domowej, bez podania przyczyny
  14. Uczeń nie ponosi żadnych konsekwencji w przypadku wystąpienia poważnych przyczyn losowych, które przeszkodziły w przygotowaniu się ucznia do lekcji, jeżeli są one potwierdzone pisemnie lub ustnie przez rodzica (prawnego opiekuna) przed lekcją.
  15. w ciągu jednego semestru wystawia się każdemu uczniowi co najmniej trzy oceny cząstkowe;
  16. Kryteria odpowiadające poszczególnym śródrocznym i rocznym stopniom szkolnym zgodne są z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.
  17. Uczeń może być nieklasyfikowany z religii jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu jego nieobecności na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie edukacji;
  18. Nauczyciel jest zobowiązany dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom.
  19. Sprawdziany są co najmniej raz w semestrze i zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem. Są obowiązkowe, więc uczeń nieobecny na danej lekcji, powinien uczynić to w terminie późniejszym, uzgodnionym z nauczycielem.
  20. Rezygnację z uczestnictwa w nauce religii składają rodzice (prawni opiekunowie) u dyrektora szkoły. Rezygnacja z uczestniczenia w zajęciach religii może nastąpić w każdym czasie i traktowana jest jako zmiana oświadczenia, o której mowa w § 1 ust. 2 rozporządzenia MEN z dnia 14.04.1992r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Nr 36 poz. 155 ze zm.)
  21. W przypadku zwolnienia ucznia z zajęć z religii na podstawie zmiany oświadczenia, o której mowa w ust. 1, uczniowi nie ustala się odpowiednio ocen śródrocznych i rocznych, a w dokumentacji przebiegu nauczania nie dokonuje się żadnych wpisów.
  22. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w § 1 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu

organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Nr 36 poz. 155 ze zm.), w klasie programowo wyższej, uczeń jest objęty nauką religii.

3. Obszary i rodzaje aktywności uczniów:

1. Rozumienie, stosowanie pojęć religijnych i znajomość ich definicji.
2. Korzystanie z różnych źródeł informacji.
3. Samodzielne porządkowanie i wartościowanie informacji.
4. Praktyczne stosowanie informacji.
5. Prezentowanie wyników swojej pracy w różnych formach.
6. Aktywność na lekcjach: praca w grupach i własny wkład pracy ucznia.

V. Narzędzia i czas pomiaru osiągnięć uczniów:

- odpowiedź ustna – na bieżąco
- kartkówki z ostatniej lekcji, kartkówka z dwóch ostatnich lekcji,
- sprawdziany z działu - po zakończeniu działu,
- poprawa sprawdzianu
- sprawdzian z trzech i czterech ostatnich lekcji,
- zadanie domowe – na bieżąco
- aktywność (dodatkowe zadania domowe- teoretyczne i praktyczne,
- opowiadania odtwórcze i twórcze
- Mały Katechizm
- prezentacja
- realizacja projektów (np. album, gazetka, przedstawienia).

VI. Kryteria oceny pomiaru osiągnięć uczniów:

Wymagania edukacyjne formułowane są na pięciu poziomach z uwzględnieniem następujących kryteriów ogólnych na poszczególne stopnie szkolne przy ocenie bieżącej oraz klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej (szczegółowe kryteria zawarte są w załączniku):

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		Ocena
Konieczne	Podstawowe	Rozszerzone	Dopelniające	
-	-	-	-	Ndst. (1)
+	-	-	-	Dop (2)
+	+	-	-	Dost (3)
+	+	+	-	Db (4)
+	+	+	+	Bdb (5)
Wymagania wykraczające				Cel (6)

Kryteria ogólne na poszczególne poziomy:

- **Wymagania konieczne (na ocenę dopuszczającą) obejmują treści podstawy programowej:**
  - łatwe (nawet dla ucznia z trudnościami w uczeniu się),
  - elementarne (uniwersalne) umiejętności i podstawowe wiadomości.
- **wymagania podstawowe (na ocenę dostateczną) obejmują treści podstawy programowej:**
  - stosunkowo łatwe do opanowania,
  - całkowicie niezbędne w dalszej nauce,
  - często powtarzające się w procesie nauczania,
  - bezpośrednio użyteczne,
- **wymagania rozszerzające (na ocenę dobrą) obejmują treści podstawy programowej:**

- umiarkowanie trudne do opanowania,
- przydatne, ale nie niezbędne w dalszej nauce,
- bezpośrednio użyteczne w życiu pozaszkolnym,
- **wymagania dopełniające (na ocenę bardzo dobrą) obejmują treści podstawy programowej:**
  - trudne do opanowania,
  - złożone i nietypowe,
  - wymagające korzystania z różnych źródeł,
  - pośrednio użyteczne w życiu pozaszkolnym,
- **wymagania ponadpodstawowe (na ocenę celującą) obejmują treści ponadprogramowe:**
  - szczególnie złożone i oryginalne, twórcze,
  - wymagające korzystania z różnych źródeł,
  - z dala od bezpośredniej użyteczności w życiu pozaszkolnym

1. Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

– **Uczeń ma obowiązek:**

- Prowadzić zeszyt przedmiotowy.
- Zaliczyć wszystkie sprawdziany i testy.
- W razie nieobecności na sprawdzianie lub teście zaliczyć pracę w ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły.
- Poprawić ocenę niedostateczną w ciągu tygodnia od otrzymania wyników.

– **Uczeń:**

- Za ponadprogramowe prace, np.: projekty, albumy, prezentacje multimedialne, może uzyskać dodatkowe oceny (od dobrej do celującej, po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem).
- Za zajęcie I, II, III miejsca lub wyróżnienia w konkursach religijnych otrzymuje ocenę celującą.
- Za bardzo dobre wyniki nauczania, otrzymanie wyróżnień w konkursach biblijnych na etapie dekanalnym, diecezjalnym, ogólnopolskim otrzymuje śródroczną i roczną ocenę celującą.

VII. Kryteria wymagań na daną ocenę (ocenie bieżące):

- **Sprawdziany, testy z działu-** z wyszczególnieniem podziału wymagań na podstawowe i ponadpodstawowe

Jeśli praca klasowa, testy, prace semestralne i roczne uwzględniają podział na wymagania Podstawowe P (Konieczne K i Podstawowe P) i ponadpodstawowe PP (Rozszerzające R i Dopełniające D), wówczas uczeń otrzymuje ocenę:

NORMA	OCENA
mniej niż 50% P (K + P)	niedostateczny
50% - 74,99% P (K + P)	dopuszczający
od 75% P (K + P)	dostateczny
od 75% P (K + P) i 50% - 74,99% PP (R + D)	dobry
od 75% P (K + P) i od 75% PP (R + D)	bardzo dobry

Dopuszcza się tzw. pożyczki, tzn. dodawanie punktów za zadania z poziomu PP do punktów za zadania z poziomu P (nie odwrotnie!), jeśli uczeń uzyskał przynajmniej 50% punktów z P. Uczeń otrzymuje ocenę niedostateczny, jeśli nie wykonał 50% zadań z poziomu P, nawet gdy zebrał punkty z poziomu ponadpodstawowego PP.

Po zaliczeniu poziomów uczeń może otrzymać ocenę celującą, gdy wykona zadania dodatkowe z zakresu wykraczającego poza program nauczania.

Ocenianie ilościowe (w zależności od zdobytej liczby punktów):

W przypadku prac klasowych, sprawdzianów, kartkówek ocenianych punktowo, punkty przeliczane są na procenty a następnie na oceny szkolne.

1	0% - 30 % punktów
2	31% - 50% punktów
3-	51% - 55% punktów
3	56% - 70% punktów
3+	71% - 75% punktów
4-	76% - 80% punktów
4	81% - 85% punktów
4+	86% - 90% punktów
5-	91% - 95% punktów
5	96% - 99% punktów
6	100% punktów

- **Kartkówki z trzech lekcji-** progi procentowe poszczególnych ocen według skali punktowej:

ocena	skala
niedostateczny	0% - 29%
dopuszczający	30% - 50%
dostateczny	51% - 74%
dobry	75% - 89%
bardzo dobry	90% - 100%
celujący	Więcej niż 100%

- Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który udzielił prawidłowej odpowiedzi na dodatkowe pytania wykraczające poza program nauczania
- Uczniowie posiadający informację o obniżeniu poziomu wymagań edukacyjnych-otrzymują ocenę dopuszczającą po uzyskaniu 20% punktów testu, sprawdzianu lub kartkówki.

- **Kryteria oceny współpracy w grupie:**

KATEGORIA	BARDOZO DOBRY	DOBRY	DOSTATECZNY	DOPUSZCZAJĄCY	NIEDOSTATECZNY
zadana praca	konsekwentnie wykonuje zadaną pracę, przypomina innym o zadanej pracy	Koncentruje się na wyznaczonym zadaniu	Przez większość czasu wykonuje zadaną pracę, czasami rozmawia na inne tematy	Często odrywa się od zadanej pracy, dyskutuje na tematy nie związane z pracą	Odrywa od pracy innych członków grupy, zajmuje się różnymi sprawami
Wkład w pracę grupy	Ma ciekawe pomysły, zadaje pytania wyjaśniające, w razie nieobecności dostarcza grupie swoje	Wykonuje wyznaczone przed czasem, potrafi słuchać innych	czasami nie słucha pomysłów innych, wnosi pewien wkład w pracę innych	Wykonuje tylko część wyznaczonej pracy	Przeszkadza, nie przynosi potrzebnych materiałów, często nieobecności uniemożliwiają pracę grupy

	materiały				
Umiejętności pracy grupowej	Docenia wkład przez innych zachęca do dobrej komunikacji, często wyraża szacunek dla innych	Często chwali wkład innych w pracę, zdolny do kompromisu	Czasami chwali innych, nie zawsze okazuje szacunek innym członkom grupy	Rzadko chwali innych i rzadko okazuje szacunek innym członkom grupy	Dominuje w dyskusji, nie daje innym szansy zabrania głosu, nie jest skłonny do kompromisu

• **Waga ważności poszczególnych stopni:**

- a) sprawdziany wiadomości, testy – 5
- b) prace samodzielne dodatkowe (projekty)– 4
- c) kartkówki – 3
- d) praca w grupach – 2
- e) zeszyt – 2
- f) wypowiedzi ustne i modlitwy – 2
- g) aktywność na lekcji – 2
- h) zadanie domowe – 1

VIII. Wystawianie oceny śródrocznej i rocznej:

- Przy wystawianiu oceny rocznej należy wziąć pod uwagę ocenę za I semestr z wagą 5 punktów.
- Ocenę końcową (OK)- śródroczną i roczną obliczamy według wzoru:

$$OK = \frac{\text{suma iloczynów (suma stopni x "waga" wskaźnika)}}{\text{suma iloczynów (liczba stopni we wskaźniku x "waga" wskaźnika)}}$$

Wynik zaokrąglamy według zasad matematycznych.

- Uczeń, który opuścił więcej niż 50% lekcji może nie być klasyfikowany z przedmiotu.

IX. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z religii:

- Przed wystawieniem rocznej oceny klasyfikacyjnej z religii, uczeń może ubiegać się o wyższą ocenę od przewidywanej w ciągu jednego dnia nauki szkolnej od dnia wystawienia ocen, podanego zarządzeniu dyrektorowi szkoły
- O ocenę wyższą niż przewidywana może ubiegać się uczeń, dla którego przewidywana jest ocena niedostateczny, dopuszczający, dostateczny, dobry
- Na drugi dzień od momentu uzyskania informacji o proponowanej ocenie, uczeń musi przedstawić na piśmie uzasadnione powody przemawiające za podwyższeniem wyżej wymienionej oceny
- W sytuacji uznania zasadności skargi nauczyciel określa zakres materiału, o którym informuje zainteresowanego ucznia
- W ciągu dwóch tygodni przed posiedzeniem rady pedagogicznej uczeń pisze test sprawdzający uwzględniający treści programowe na daną ocenę

Ocena wystawiona przez nauczyciela jest ostateczna

X. Sposoby informowania o osiągnięciach i postępach:

- Ustna informacja o otrzymanej ocenie.
- Wywiadówki (spotkania z rodzicami)
- Konsultacje indywidualne rodziców z nauczycielami odbywające się na przerwach międzylekcyjnych.
- Kontakty indywidualne nauczyciela i wychowawcy z rodzicami (prawnymi opiekunami).
- Wgląd rodziców (prawnych opiekunów) do pisemnych kontrolnych prac klasowych ucznia.
- Wpis oceny do zeszytu przedmiotowego ucznia.
- Świadectwo szkolne i świadectwo ukończenia gimnazjum.
- 10. Pisemna informacja o przewidywanych ocenach niedostatecznych.

XI. Ewaluacja Przedmiotowego Systemu Oceniania

Projekty poprawek Przedmiotowego Systemu Oceniania z religii opracowuje zespół przedmiotowy Publicznego Gimnazjum nr 1 w Żninie.